

ВТОРО СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НИКОЛА ЙОНКОВ ВАПЦАРОВ“

Монтана, ул. „Цар Иван Александър“ № 35,

тел. 096-305698, 302452, факс 096-305698

e-mail: info-1201004@edu.mon.bg, www.vtoro-montana.com

УТВЪРЖДАВАМ
ЗАПОВЕД № РД-1-1359/02.09.2024 г.

ДИРЕКТОР

**ПРАВИЛА
ЗА УЧАСТИЕ НА ПЕРСОНАЛА В КВАЛИФИКАЦИОННА ДЕЙНОСТ
С ВКЛЮЧЕН МЕХАНИЗМ ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ЗА УЧЕБНАТА 2024/2025 Г.**

I. Цел:

Целта на вътрешните правила е да се постигне промяна на професионалните нагласи и ценности на учителите.

II. Основни задачи:

- повишаване на квалификацията съобразно съвременните тенденции;
- усъвършенстване на професионалните умения.

III. Форми на квалификационна дейност:

- Квалификацията на педагогическите специалисти е:

1. Въвеждаща – за адаптиране в образователната среда и за методическо и организационно подпомагане и е задължителна за педагогическите специалисти, които:

- а) са постъпили за първи път на работа в системата на предучилищното и училишното образование;

- б) са назначени на нова длъжност, включително по управление на институцията;
- в) заемат длъжност след прекъсване на учителския си стаж за повече от две учебни години;
- г) ще прилагат нови или променени учебни планове и учебни програми в училишата и програмни системи в предучилищното образование.

2. Продължаваша – за непрекъснато професионално и личностно усъвършенстване, за кариерно развитие и успешна реализация

чрез периодично актуализиране и допълване на знанията, уменията и компетентностите:

- а) по учебни програми за съответния учебен предмет или програмни системи;
- б) по професионалния профил на педагогическия специалист;
- в) за развитие на умения за преподаване по ключовите компетентности;
- г) за познаване и прилагане на иновативни подходи в образователния процес;
- д) за кариерно ориентиране и консултиране на учениците;
- е) за организационни и консултативни умения;
- ж) за управление на институцията и работа със заинтересовани страни;
- з) за участие в проучвания, изследователска и творческа дейност;
- и) за придобиване на по-висока професионално-квалификационна степен;
- й) за придобиване на нова или допълнителна професионална квалификация или специализация.

- Въвеждащата квалификация може да се организира в рамките на вътрешноинституционалната квалификация.

Директорът определя наставник в срок до два месеца от встъпването в учителска длъжност на педагогически специалист по чл. 45, ал. 1, т. 1, букви „а“ – „г“ от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Наставникът подкрепя новоназначените учител в процеса на адаптирането му към учителската професия и го подпомага методически и/или административно при изпълнението на задълженията му като класен ръководител и др.

3. Продължаващата квалификация по ал. 1, т. 2, букви „а“ – „з“ от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се извършва от висши училища, научни организации, специализирани обслужващи звена или обучителни организации, чийто програми са одобрени от министъра на образованието и науката или от оправомощено от него длъжностно лице.

4. Продължаващата квалификация по ал. 1, т. 2, букви „и“ и „й“ от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти се провежда само от висши училища.

- Организационните форми за повишаване на квалификацията са:

1. за продължаващата квалификация:
  - а) курсове, семинари, тренинги, школи, практикуми, лектории, уебинари;

- б) специализации, свързани с методическата, педагогическата, психологическата подготовка на педагогическите специалисти, с конкретна предметна област или с управление на образоването;
  - в) професионално-педагогическа специализация по чл. 60, ал. 1, т. 2 от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.;
  - г) майсторски клас като интерактивна форма на обучение на учители-новатори чрез представяне на педагогическите им постижения, споделяне на положителен професионален опит, обсъждане на актуални тенденции и прилагане на иновативни технологии и практики;
  - д) форуми (научно-практически конференции, пленери, кръгли маси) за представяне на резултати от проучвания, изследователска и творческа дейност, за професионална изява и представяне на добри, иновативни практики или постижения;
2. за вътрешноинституционална квалификация:
- а) лектории, вътрешноинституционални дискусационни форуми;
  - б) открити практики, методическо подпомагане, презентации на творчески проекти;
  - в) резултати и анализи на проведени педагогически изследвания и постижения;
  - г) споделяне на иновативни практики.

IV. Основни квалификационни дейности:

- 1. Комплексна дейност /провеждана ежегодно/ - обхваща актуална проблематика в съответствие с функциите на заеманата от обучаваните педагогическа длъжност.
- 2. Тематична дейност /provеждана ежегодно/ - обхваща теоретичната и практическата подготовка по конкретни професионално - педагогически изисквания.

V. ПРАВИЛА ЗА УЧАСТИЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ ПЕРСОНАЛ В КВАЛИФИКАЦИОННАТА ДЕЙНОСТ:

Повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти за професионално развитие се извършва от:

- 1. специализирани обслужващи звена, висши училища и научни организации;
- 2. обучителни организации, чито програми за обучение са одобрени от министъра на образоването и науката и са вписани в информационен регистър.

Планирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаване на квалификацията се осъществяват на национално, регионално, общинско и училищно ниво.

- Планирането, организирането, координирането, управлението и контролът на дейностите за повишаването на квалификацията на педагогическите специалисти на национално ниво се осъществяват от Министерството на образоването и науката, което определя ежегодно приоритетни области за продължаващата квалификация. Действи по планиране, организиране и координиране на повишаването на квалификацията може да се осъществяват и от специализирани обслужващи звена по чл. 50, ал. 1, т. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование.

• Дейностите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на общинско ниво се осъществяват от общинската администрация в съответствие с общинската образователна политика и съобразно потребностите от квалификация на педагогическите специалисти в съответната община.

• Дейностите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти на институционално ниво се осъществяват от детските градини, училищата, центровете за подкрепа за личностно развитие и регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование по план за квалификационна дейност като част от годишния план и в съответствие със:

1. стратегията за развитие на институциите;

2. установените потребности за повишаване на квалификацията;

3. годишните средства за квалификация, част от които се разходват в съответствие с приоритетните области за продължаващата квалификация, определени ежегодно от Министерството на образованието и науката;

4. правилата за организирането и провеждането на вътрешноинституционалната квалификация, съгласувани с педагогическия съвет и утвърдени от директора на институцията;

5. възможностите за участие в международни и национални програми и проекти.

• Контролът на дейностите за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти се осъществява на национално или на регионално ниво, съответно въз основа на заповед на министъра на образованието и науката или на началника на регионалното управление на образованието.

• Директорът на институцията упражнява контрол по отношение на изпълнението на плана за квалификационната дейност и участието на педагогическите специалисти в квалификационните дейности на национално, регионално и институционално ниво.

• Контролът на обучението на педагогическите специалисти по програми, вписани в регистъра на одобрениите програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти, се осъществява от оправомощени от министъра на образованието и науката длъжностни лица.

• Педагогическите специалисти са длъжни да повишават квалификацията си:

1. по програми на организациите по чл. 43, т. 1 и 2 от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти в не по-малко от 48 академични часа за всеки период на атестиране;

2. в рамките на вътрешноинституционалната квалификация – в не по-малко от 16 академични часа годишно за всеки педагогически специалист.

• След участие и успешно завършване на обучение за повишаване квалификацията по програми на специализирани обслужващи звена, на висши училища и научни организации и по одобрени програми от Информационния регистър на одобрениите програми за повишаване квалификацията на педагогическите специалисти лицата получават:

1. Удостоверение за допълнително обучение или специализация – за обучението по чл. 46, т. 1, букви „а“, „б“, „г“ и „д“ (приложение № 14) от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти; ;

2. Свидетельство за професионално-педагогическа специализация – за обучението по чл. 46, т. 1, буква „в“ (приложение № 15) от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

- Участието на педагогическите специалисти във формите за повишаване на квалификацията не е пряко основание за придобиване на професионално-квалификационна степен с изключение на участието във формата по чл. 46, т. 1, буква „в“ от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.
- За участие в обучения за повишаване на квалификацията, извършвани от организации по чл. 43, т. 1 и 2 от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти. на педагогическия специалист се присъждат квалификационни кредити. Обучението за повишаване на квалификацията се извършва по програми в присъствена или в частично присъствена форма.
- За всеки период на атестиране вски педагогически специалист е длъжен да придобие не по-малко от 3 квалификационни кредити от участие в обучения за повишаване на квалификацията по програми на организациите по чл. 43, т. 1 и 2 от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

• Когато обучението за повишаване на квалификацията се извършва по програма, която предвижда присъствена и неприсъствена част и предполага предварителна подготовка и консултиране, броят на присъдените квалификационни кредити се определя от общия брой академични часове, предвидени за обучение, ако е изпълнено изискването на ал. 2, т. 1 от Наредба 15 от 22 юли 2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти за броя присъствени академични часове.

1. Педагогическите специалисти и непедагогическия персонал имат право да повишават образоването и професионалната си квалификация и да получават информация за възможностите за повишаване на образованието и професионалната си квалификация.
2. Условията за обучение (организационни, финансови и др.) за повишаване на квалификацията се договарят между училището и обучавашата институция.

VI. МОТИВАЦИЯ И СТИМУЛИРАНЕ НА ПЕРСОНАЛА ЗА УЧАСТИЕ В КВАЛИФИКАЦИОННИ ДЕЙНОСТИ:

1. Педагогическите кадри, придобили професионално-квалификационни степени, имат право да ръководят дейности за повишаване на квалификацията на училищно равнище.
2. На педагогическите кадри, придобили професионално-квалификационни степени, се признава по-високо професионално равнище при оценяването и заплащането на труда по ред, определен от МОН.
  3. Стимулиране на професионално изявените служители през годината чрез подходящи отличия.
  4. Възможност за карьерното развитие.
  5. Диференцирано заплащане за по-високо образование и квалификация.
  6. Допълнително заплащане на придобилите ПКС.

VII. МЕХАНИЗМ ЗА ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА:

1. Вътрешноучилищната квалификационна дейност се осъществява:

- От главен учител, учители с ПКС, чрез покана на външни лектори на база сключени граждански договори с външни лектори.
- Закупуването на методическа литература, мултимедийни продукти, аbonиране за периодични научно – методически издания по съответните дисциплини спрещу представяне на фактура.

2. Финансирането на извънучилищната квалификационна дейност се осигурява в рамките на бюджета на училището. Годишните средства за квалификация се определят в размер не по-малък от 1,2 на сто от годишните средства за работна заплата на педагогическия персонал и се предоставят за включването на педагогическите специалисти в квалификационни курсове, предварително съгласувани със социалните партньори, обсъждани на педагогически съвет и утвърдени от директора.

3. При ограничения (финансови, брой места и други) ръководството на училището заедно с председателя на комисията по квалификационна дейност преценяват, кои от изявилите желание учители да бъдат включени в съответното обучение, като се взема предвид: методическа потребност от допълнителна квалификация; индивидуалните професионални потребности на преподавателя; препоръки на експерти от РИО; брой участия в квалификации през последните години.

4. Когато сумата за определена квалификационна дейност на даден служител надвишава финансият лимит за квалификация в училището, директорът определя средствата за съфинансиране с лично участие на служителя.

5. Разходите по процедурите за придобиване на всяка професионално-квалификационна степен се заплащат от учителите.

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Постигане на положителни промени в квалификационната дейност /промяна степента на мотивация на педагогическите кадри, повишаване нивото на научната и методическата подготовка; оптимизиране на педагогическата дейност и актуализация на научната и методическата компетентност/.
2. Мотивиране на педагогическите кадри в контекста на учене през целия живот.
3. Изграждане на механизми за оценяване качеството на квалификационната дейност.
4. Създаване на информационна база за придобитите /необходими/ квалификации и компетенции.
5. Подобряване на психоклиматата в колектива и усъвършенстване на екипността и междуличностните взаимоотношения.
6. Промяна в качеството на общуването учител – ученик – общественост.

IX. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТА НА ОБУЧЕНИЕТО

1. Оценка на реакциите на участниците за съдържанието и ползата на обучението.
2. Оценка на наученото /промяната в знания, умения, нагласи и отношения/.

Участниците в обучението с доклад уведомяват ръководството на училището за съдържанието на квалификационната форма; подробно споделят усвоеното съдържание. При посетени обучения от общ педагогически характер усвоеното съдържание се презентира пред педагогическата колегия.

3. Оценка на промените в професионална дейност в резултат на участие в обучението.

4. Влияние на резултатите от обучението върху цялостната дейност на училището.

X. КОНТРОЛ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛАТА

Контролът по изпълнение на правилата се осъществява от:

1. Директор - цялостен контрол
2. ЗДУД – извънучилищна квалификация
3. Председател на комисията за квалификационна дейност- вътрешно училищна квалификация
4. Главен счетоводител - финансово обезпечаване

XI. ЗАКЛЮЧИТЕЛНА ЧАСТ

Правилата регламентират дейностите за реализирането на квалификационната дейност във Второ СУ «Н. Й. Вапцаров» - Монтана.

Настоящите правила за квалификация са приети на Заседание на Педагогическият съвет с Протокол № 11/02.09.2024 г., утвърдени са от директора на училището със Заповед № РД-13-1359/02.09.2024 г., подлежат на актуализация при промяна на обстоятелствата и могат да бъдат променени по писмено предложение на всеки член на колектива.

02.09.2024 г.